

บทสรุปของเกษตรกรปราดเปรื่อง
สำนักงานปศุสัตว์เขต 1 ประจำปี 2567

“รายชนิดสัตว์” แพะนม

ชื่อ-สกุล Smart farmer ต้นแบบ(ดีเด่น) นายมานิตย์ มาเลิศ อายุ 54 ปี
ที่อยู่ ๒๓/๑ หมู่ที่ 11 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ ๐๘๖ ๙๐๔๐๓๙๐
พิกัด GPS X : 13815445 Y : 100783197

แรงจูงใจในการเลี้ยงสัตว์ชนิดนี้

นายมานิตย์ มาเลิศ เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะนม ตั้งฟาร์มอยู่ในพื้นที่แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้เลี้ยงแพะนมเป็นอาชีพหลักในการประกอบอาชีพเกษตรกร มาอย่างยาวนานกว่า ๒๕ ปี โดยการเลี้ยงแพะแรกเริ่มจากการเลี้ยงแพะภายในครอบครัวของพ่อ-แม่ และได้ยึดอาชีพการเลี้ยงแพะที่สามารถสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวสืบทอดมาตลอดจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากเกษตรกรทั้งภายในพื้นที่และต่างจังหวัด รวมทั้งเป็นฟาร์มต้นแบบการเลี้ยงแพะนมให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจที่เข้ามาเรียนรู้ด้านการเลี้ยงแพะนมอย่างต่อเนื่อง

วิธีการเลี้ยงแพะนม/การดูแลรักษา

การจัดการฟาร์ม : มีการวางแผนการบริหารจัดการฟาร์มแพะโดยการแบ่งกลุ่มแพะ ออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มแพะรีดนม แพะตั้งท้อง และแพะรอการผสม เพื่อให้ได้มีน้ำนมแพะทุกวัน รวมทั้งมีการปลูกพืชอาหารสัตว์ การผลิต/ผสมอาหารแพะนมต้นทุนต่ำจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้

ด้านพันธุ์ : มีการเลี้ยงและปรับปรุงพันธุ์แพะนม พันธุ์ซาเนน พันธุ์ลูกผสม เพื่อให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ด้านอาหารสัตว์ : มีการปลูกพืชอาหารสัตว์และผสมอาหารสัตว์ต้นทุนต่ำจากวัตถุดิบในท้องถิ่น

ด้านสุขภาพสัตว์ : มีการป้องกันรักษาโรคสัตว์ การทำวัคซีนตามโปรแกรม เป็นฟาร์ม GFM และฟาร์มปลอดโรค布鲁เซลล่า ระดับ A

การแปรรูปผลิตภัณฑ์

มีการนำผลผลิตจากแพะนมนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าจากแพะนมและเป็นการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่เกษตรกร ได้แก่

1. น้่านมแพะ นำไปแปรรูปเป็น นมพาสเจอร์ไรส์, สบูนนมแพะ, ไอศกรีมนมแพะ
2. หนังแพะ นำไปแปรรูปเป็น เข็มขัด กระเป๋า

เคล็ดลับพิเศษ

การรีदनน้ำนมแพะไม่มีกลิ่นสาบ

โดยเริ่มจากการจัดการฟาร์มแพะนมระบบ GFM ได้รับรองฟาร์มปลอดโรคบรูเซลล่า ระดับ A ทำให้ แพะนมทุกตัวมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงเพื่อพร้อมที่จะเป็นแพะรีदनที่ดี ซึ่งก่อนการรีदनนมแพะจะต้องทำความสะอาดเต้านมโดยผ้าเช็ดเต้านม และเช็ดให้แห้งแล้วรีदनน้ำนมทั้ง 1-2 ครั้ง นำหัวรีदनมารีदनนมแพะจนหมดเต้า แล้วนำไปใส่ถุงหรือบรรจุขวดไปแช่ในตู้แช่เย็นพร้อมจำหน่าย ซึ่งทำให้การผลิตน้ำนมแพะมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และไม่มีกลิ่นสาบ เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคและตลาด

ต้นทุน

มีการนำวัตถุดิบอาหารสัตว์ในท้องถิ่นมาผสมเป็นผลิตอาหารสัตว์ต้นทุนต่ำ เช่น การถั่วเหลือง ถั่วเขียว ข้าวโพดป่น ปลายข้าว รำ หญ้าเนเปียร์ ต้นข้าวโพด เพื่อเป็นการลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ โดยสามารถผลิตอาหารแพะนม ได้ในกิโลกรัมละ ๕ บาท (ราคาอาหารสำเร็จรูป กิโลกรัมละ ๑๕ บาท) โดยจะมีต้นทุนในการผลิตน้ำนมแพะ เป็นเงิน ๑๔ บาท ต่อน้ำนม ๑ กิโลกรัม (น้ำนมแพะ ราคา กิโลกรัมละ ๖๐ บาท)

การตลาด

โดยการรวมกลุ่มกันจำหน่ายน้ำนมดิบแช่แข็ง ส่งในนามของแปลงใหญ่เมืองมินพัฒนาแพะนมให้กับบริษัทรับซื้อน้ำนม วันละ ๑๕๐-๒๐๐ กิโลกรัม จำหน่ายกิโลกรัมละ ๕๐-๖๐ บาท รวมทั้งได้ผลิตน้ำนมแพะพาสเจอร์ไรส์ บรรจุขวด ๑๒๐ ซีซี จำหน่ายให้กับโรงเรียนบ้านเกาะ วันละ ๘๐-๑๒๐ ขวดๆละ ๑๐ บาท ซึ่งน้ำนมมีความสะอาดถูกหลักอนามัยและไม่มีกลิ่นสาบ ทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภค และได้ร่วมกันแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากผลผลิตจากแพะ เช่น สบู่แพะ ไอศกรีมนมแพะ กระจ่างแพะ หนังกแพะ เข็มขัดหนังแพะ เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า

รายได้จากการเลี้ยงสัตว์

๑. การจำหน่ายน้ำนม วันละ ๑๒๐ กิโลกรัมๆละ ๖๐ บาท เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท/วัน
  ๒. การจำหน่ายน้ำนมพาสเจอร์ไรส์ วันละ ๑๐๐ ขวดๆละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท/วัน
  ๓. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ สบู่แพะ, ไอศกรีมนมแพะ (ตามช่วงเทศกาล)
- สรุป รายได้จากการเลี้ยงแพะนม ปีละประมาณ ๒,๖๒๘,๐๐๐ บาท

